

noget gammeldaws ved den: kommentarerne til 1. kapitel af receptionshistorien er relevante og kritiske uden at være bagkloge, og registrene virker mønsterværdige. Dog forstår jeg ikke, hvorfor 'Gæst' skal anvendes konsekvent om udenlandske sangere på Den jyske Opera, når de pågældende jo har været faste ensemblemedlemmer. Det er da en ærlig sag, at vi (endnu) ikke har danske sangere til at dække samtlige partier i Ringen.

Lars Ole Bonde

Kenneth Brögger: Klassisk Guitarbygning, Christian Ejlers' Forlag, København 1990, 268 fotos, 41 tegninger, 132 sider.

Kenneth Brögger er i dag en af Danmarks førende instrumentbyggere, og det er hans egen fortjeneste; der findes her i landet ikke nogen egentlig uddannelse med faste rammer indenfor tilvirkning af guitar. Mesterskabet beror udelukkende på den enkeltes evne til at skaffe sig indsigt og erfaring gennem adgang til de bedste værksteder - en situation, som stort set også gælder de fleste andre instrumentgrupper bortset fra orgel- og violinbyggerfaget. Brögger har siden 1970 lært sig op dels ved at arbejde for Yngve Barslev, dels ved studier i Spanien, specielt hos Ignacio Fleta. Brögger åbnede sit eget værksted i Birkerød 1977.

1976-77 forsøgte han i samarbejde med Musikhistorisk Museum og Konservator-skolen at sammensætte et uddannelsesforløb, som skulle kvalificere til restaurering af museumsgenstande ud fra de særlige synspunkter, som gør sig gældende på dette område. Skolen måtte imidlertid kræve en så stor spredning i Brøggers faglige felt, at han fravalgte denne aktivitet og koncentrerede sig om at bygge og reparere moderne klassiske guitarer. Det var kedeligt for dansk museumsverden, for herved kunne man måske have åbnet for en udvikling med videre perspektiver. Men mon ikke det alligevel var aldeles udmærket for Kenneth Brögger?

I 1986 viste museet udstillingen "En guitar bliver til", som foruden instrumenter af Kenneth Brögger og andre byggere også præsenterede en såkaldt Werdegang bygget af Brögger, d.v.s. en række af halv- og helbearbejdede enkeltdele, som viser den fremadskridende proces og slutter med det færdige instrument. På dette tidspunkt planlagde Brögger også den bog, som nu foreligger, og som i tekst, tegninger og fotografier følger instrumentets tilblivelse i alle tænkelige detaljer, lige fra indretning af arbejdspladsen og valg af redskaber og råmaterialer til den allersidste lille afsluttende særpleje omkring det, vi kalder finish. Målgruppen er først og fremmest amatørbyggeren, men også guitaristen vil kunne have interesse i at kende sit instrument på denne måde, fra grunden så at sige.

Instrumentet bygges efter principperne for den model, som Antonio de Torres fastlagde omkring midten af 1800-tallet, og som stadig med variationer er den almindeligt benyttede. "Klassisk Guitarbygning" er, som titelbladet siger »beskrevet, tegnet og foto-

graferet af Kenneth Brögger”, og om den sag må man sige, at han gør alt dette med stor bevidsthed om pædagogik og kvalitet. Ud fra et rimeligt kendskab til og talent for at arbejde i træ vil amatøren formentlig få et godt resultat ved nøje at rette sig efter bogens anvisninger helt ned i de mindste detaljer. De afslører nemlig indirekte, at vejen er kantet med utallige små praktiske problemer. Brögger giver råd og vink, som sparer amatøren for selv at gøre den slags bitre erfaringer.

Et virkelig fremragende instrument kræver til gengæld andet og mere end at følge opskriften. Brögger udtrykker i forordet håbet om, at “Klassisk Guitarbygning” vil vise sig nyttig som håndbog også for fagets professionelle udøvere. Jeg skal bestemt ikke indlade mig på en udtalelse om det, men man må dog konstatere, at Kenneth Brøggers bog i udpræget grad redegør for, hvordan man går til værks, og kun i yderst behersket omfang giver begrundelsen - hvorfor. Han diskuterer stort set ikke alternative løsninger bortset fra spørgsmålet om valget af laktype, og de mere intrikate akustiske problemer, f. eks. i forbindelse med beribningen under dækket lades uomtalt. Et sådant ræsonnerende arbejde ville også sprænge rammen for bogen og forplumre dens hovedærinde.

Som supplerende læsning kan man konsultere Tom og Mary Anne Evans: “Guitars, Music, History, Construction and Players from the Renaissance to Rock“ (1977). Et stort afsnit er viet den moderne klassiske guitars konstruktion, ligesom byggeprocessen er beskrevet, men med omvendt fortegn i forhold til Brøggers bog. Man kan ikke ved at følge Evans selv fremstille en guitar. Derimod får man uddybende forklaringer på sammenhænge mellem klanglige kvaliteter og instrumentets form, og navnlig omtales de mange forskellige teorier, eksperimenter og akustiske undersøgelser, som iøvrigt sjældent afkaster entydigt klare svar. Michael Kasha, en af de meget aktive forskere, citeres for det synspunkt, at »it is not easy to blend science and lutherie...«.

Kenneth Brögger skriver på dansk, og det har en positiv bivirkning, som navnlig glæder alle, der mellem år og dag skal bruge vort modersmål ved behandling af instrumenter på et vist specifikationsniveau, hvor de små sprogområder ofte har et terminologi-problem. På den skematiske tegning af en adskilt guitar (s. 8), giver Brögger hver eneste lille enkelt del af instrumentet navn, så nu behøver vi ikke længere at bekymre os om det problem.

Tilrettelæggelsen af “Klassisk Guitarbygning” ved Mette og Eric Mourier er så smukt udført, at den næsten modarbejder det egentlige formål: man tør knap forestille sig denne bog opslået på rette sted, liggende blandt limpotter og bidetænger og benyttet løbende af flinke arbejdsnæver, når tvivlen melder sig!

Kenneth Brögger er perfektionist - det bedste er ikke for godt, og han har ikke formålet at adskille det udelelige: guitarbygning er et kunsthåndværk, og beretningen herom måtte støbes i en kunstnerisk form.

Mette Müller